

Nr 149.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående provisoriskt avlöningstillägg till lappfogden H. A. Cederberg; given Stockholms slott den 24 februari 1933.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Torsten Nothin.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, VANNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Tillförordnade chefen för socialdepartementet, statsrådet Nothin, anför:

I riket finnas sedan längre tid tillbaka fyra lappfogdebefattningar, därav två i Norrbottens län, en i Västerbottens län och en i Jämtlands län. Lappfogdarna äro icke uppförda å ordinarie stat utan förordnas mot arvode för ett budgetår i sänder. Sedan 1921 års riksdag medgivit viss höjning av det till lappfogdarna dittills utgående arvodet, har detta från och med nämnda år för var och en av lappfogdarna utgjort 5,500 kronor för år. Arvodena bestridas från det under femte huvudtiteln uppförda anslaget till ersättning åt lappfogdar m. m., vilket anslag förr hade karaktär av extra reservations-

anslag men numera är av extra förslagsanslags natur. Å arvodena utgår dyrtidstillägg enligt de för oreglerade verk gällande grunderna.

Lappfogdarna äro icke berättigade till ålderstillägg, men vissa av dem hava kommit i åtnjutande av ett s. k. *provisoriskt avlöningstillägg*. Härutinnan ber jag få erinra om följande.

Förslag rörande dylikt tillägg framlades i 1927 års statsverksproposition (V p. 86). Vid behandling i nämnda proposition av frågan om anslag för budgetåret 1927/1928 till ersättning åt lappfogdar m. m. uttalade föredragande departementschefen — efter att hava redogjort bland annat för ett av 1924 års landsstatslönesakkunniga utarbetat förslag rörande definitiv löne-reglering för lappfogdarna ävensom vissa däröver avgivna utlåtanden — att han på anförda skäl icke för det dåvarande vore beredd att framlägga förslag till dylik reglering, men att denna ståndpunkt icke syntes behöva medföra en helt avvisande hållning till de krav, som framförts på avlöningsförhöjning för nämnda befattningshavare. Efter erinran att lappfogdarnas arvoden utgått med oförändrade belopp alltsedan år 1921 samt under framhållande att de dåvarande lappfogdarna, därest de varit uppförda på ordinarie stat, kunde antagas hava från och med år 1926 blivit berättigade till ålderstillägg, anförde departementschefen vidare, att det med hänsyn bland annat därtill syntes vara med billigheten överensstämmande, att lappfogdarna, i avbidan på den blivande löne-regleringen, komme i åtnjutande av en förbättring i avlöningsförmånerna, ungefärligen motsvarande det tillägg, vartill de, därest de varit uppförda på ordinarie stat, skulle hava ansetts berättigade. Denna avlöningsförbättring syntes i anslutning därtill böra utgå med 500 kronor till envar av lappfogdarna. Till förhindrande av att den sålunda ifrågasatta avlöningsförbättringen skulle komma att verka föregripande på en blivande definitiv reglering av lappfogdarnas löneförmåner föreslog departementschefen, att avlöningsförbättringen skulle lämnas i form av provisoriskt avlöningstillägg. Departementschefen framhöll vidare, att av de skäl, som sålunda anförts såsom grund för det av honom framlagda förslaget, syntes framgå, att avlöningstillägget endast borde tillkomma de dåvarande innehavarna av lappfogdetjänsterna, vilka samtliga tillträtt sina befattningar före år 1921. Avlöningstilläggen fann departementschefen böra utgå från och med den 1 juli 1927, och borde å avlöningstilläggen utgå dyrtidstillägg efter vanliga grunder.

Departementschefen, som förutsatte, att avlöningstilläggen skulle utgå från anslaget till ersättning åt lappfogdar m. m., föreslog härefter, att nämnda anslag av denna anledning för framtiden skulle höjas med (4×500) 2,000 kronor.

Kungl. Maj:ts i överensstämmelse härmed framlagda förslag bifölls av riksdagen.

Sedan under senare år nya innehavare förordnats å tre av de fyra lappfogdetjänsterna, utgick vid början av detta kalenderår provisoriskt avlöningstillägg allenast till lappfogden i Norrbottens södra lappfogdedistrikt. För denne har i årets statsverksproposition under anslaget till ersättning åt lappfogdar

m. m. beräknats dylikt tillägg med 500 kronor. Under året har emellertid sistnämnde lappfogde avlidit. Härefter åtnjuter för närvarande icke någon av lappfogdarna provisoriskt avlöningstillägg.

Emellertid har *lappfogden i Västerbottens län Hans Axel Cederberg* i en till länsstyrelsen ingiven, av länsstyrelsen med skrivelse den 18 november 1932 överlämnad skrift anhållit att från och med den 15 februari 1933 få komma i åtnjutande av provisoriskt avlöningstillägg med 500 kronor för år räknat. Till stöd för ansökningen har Cederberg åberopat, att han, som alltsedan den 1 april 1925 varit anställd i lappväsandets tjänst, från och med den 15 februari 1928 i en följd innehaft befattning såsom lappfogde.

Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökningen.

I ärendet har *statskontoret* den 13 december 1932 avgivit utlåtande. Däri har statskontoret till en början erinrat om de i det föregående berörda uttalanden, vilka i 1927 års statsverksproposition gjordes av föredragande departementschefen i samband med framläggande av förslaget om provisoriskt avlöningstillägg för lappfogdarna. Statskontoret har vidare hänvisat till hurusom i 1931 års statsverkspropositionen (V. p. 97) föredragande departementschefen anfört, att det då till lappfogden i Norrbottens södra lappfogdedistrikt utgående provisoriska avlöningstillägget vore att betrakta såsom ett ålderstillägg. I anslutning därtill har statskontoret ytterligare anfört följande.

Av det anförda syntes få anses framgå, att det provisoriska avlöningstillägg, varom här vore fråga, närmast vore att betrakta såsom ett lappfogdarna tillkommande ålderstillägg. Statskontoret funne det därför befogat, att sagda avlöningstillägg jämväl komme sökanden till godo.

Enligt gällande bestämmelser ägde emellertid vid fögderiförvaltningarna anställda befattningshavare, med vilka lappfogdarna närmast vore att jämföra, icke komma i åtnjutande av ålderstillägg förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd. Med anledning härav syntes sökanden, som den 15 februari 1933 komme att hava tjänstgjort såsom lappfogde i 5 år, icke böra anses berättigad till erhållande av ifrågavarande provisoriska avlöningstillägg förrän den 1 januari 1934. Tillägget borde givetvis blott utgå, om han vid sistnämnda tidpunkt fortfarande innehade förordnande såsom lappfogde.

Frågan om definitiv löneroglering för lappfogdarna är alltjämt olöst. Förslag i ämnet har senast framlagts den 11 juli 1931 av 1928 års lönekommitté (statens off. utredningar 1931: 18), men detta förslag, enligt vilket lappfogdetjänsterna skulle liksom i 1924 års förslag hänföras till 22:a lönegraden, har av statsfinansiella skäl hittills icke föranlett någon proposition i ämnet. Lappfogdarna befinna sig därför nu i avlöningshänseende i alldeles samma situation som den, vilken förelåg, då 1927 års beslut om provisoriskt avlöningstillägg fattades.

Vad lappfogden Cederberg beträffar har denne numera — fränsett tidigare flerårig tjänstgöring i lappväsandets tjänst — sedan den 15 februari innevarande år i 5 år innehaft förordnande såsom lappfogde. I avbidan på kommande löneroglering för lappfogdar lär därför Cederberg böra tillerkännas ett provisoriskt avlöningstillägg av samma storlek som det, vilket år 1927 tilldelades de dåvarande lappfogdarna. På de skäl, statskontoret

*Departements-
chefen.*

åberopat, torde Cederberg dock böra erhålla avlöningstillägget först från och med ingången av kalenderåret 1934.

Avlöningstillägget lär få utgå från förslagsanslaget till ersättning åt lappfogdar m. m., vilket anslag icke av nämnda anledning behöver höjas utöver det i 1933 års statsverksproposition äskade beloppet; såsom förut nämnts har häri inräknats avlöningstillägg å 500 kronor till en numera avliden lappfogde. Å tillägget bör utgå dyrtidstillägg enligt allmänna grunder.

Under åberopande av det anförda och då riksdagens medverkan lär erfordras för att bereda Cederberg avlöningstillägg, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

medgiva, att lappfogden i Västerbottens län Hans Axel Cederberg må, under förutsättning att han den 1 januari 1934 fortfarande innehar förordnande såsom lappfogde, från och med nämnda dag och tillsvidare i sådan egenskap uppbära ett provisoriskt avlöningstillägg av 500 kronor för år räknat.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.
